

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน
จังหวัดตราด ปี 2549 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ซึ่งศึกษาผลการดำเนินการในส่วนที่
เป็นกิจกรรมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูก
ปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด ปี 2549 ใน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองตราด อำเภอเขาสมิง และอำเภอ
บ่อไร่ ประชากรทั้งหมด จำนวน 654 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Yamane (1973: 725-727)
ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น

โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ที่ระดับ 0.05

$$n = \frac{654}{1 + 654(0.05)^2} = 248 \text{ คน}$$

ดังนั้น จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 37.92 ของ
ประชากรทั้งหมด

1.2.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified
random sampling) โดยแบ่งประชากรตามอำเภอแล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทุกอำเภอ
ตามสัดส่วนร้อยละ 37.92 ของประชากรในแต่ละอำเภอ

แล้วจับฉลากตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 248 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
อำเภอเมืองตราด	219	83
อำเภอเขาสมิง	202	77
อำเภอปอไร่	233	88
รวม	654	248

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่มีคำถามทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์และปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดข้อมูลที่ต้องการ ในประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อมูลจากการดำเนินการของสำนักงานเกษตรจังหวัดตราดที่ได้ดำเนินการ ข้อมูลของส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ โครงการ รวมทั้งข้อมูลจากประสบการณ์ที่ได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการกับทางสำนักงานจังหวัดตราดเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ แล้วจึงกำหนดตัวแปรเหล่านั้นมาสร้างเป็นข้อคำถาม ประกอบด้วยคำถามชนิดปลายเปิดและปลายปิด แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นคำถามทั้งปลายเปิดและปลายปิดเพื่อรับทราบสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยคำถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาอาชีพที่สร้างรายได้หลัก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นแรงงานในการทำการเกษตร ขนาดพื้นที่ที่ทำเกษตร การรับทราบข้อมูลโครงการ จำนวนพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ ลักษณะการใช้พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ลักษณะการปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวนปาล์มน้ำมันที่ได้รับและเสียหาย การตรวจเยี่ยมของเจ้าหน้าที่ภาคสนาม การเป็นสมาชิกของกลุ่มปรับปรุงคุณภาพปาล์มน้ำมัน การรับรู้เรื่องแหล่งเงินทุน การกู้เงินจากแหล่งเงินทุนของโครงการ และจำนวนเงินที่กู้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน จังหวัดตราด ปี 2549 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกร ในเรื่องการคัดเลือกเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการ การประชาสัมพันธ์โครงการ การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี การสนับสนุนด้านพันธุ์ปาล์มน้ำมัน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภาคสนาม การส่งเสริมการรวมกลุ่ม และการสนับสนุนแหล่งเงินทุน โดยกำหนดระดับความเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน จังหวัดตราด ปี 2549 ประกอบด้วย คำถามปลายเปิด โดยให้เกษตรกรเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ เกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการ การประชาสัมพันธ์โครงการ การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภาคสนาม การส่งเสริมการรวมกลุ่ม และการสนับสนุนแหล่งเงินทุน

2.2 การปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ หลังจากสร้างแบบสัมภาษณ์เสร็จแล้ว ได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วทั้งหมด มาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงแล้วไปสัมภาษณ์เกษตรกรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อถือได้ ของแบบสัมภาษณ์ โดยหาค่า Cronbach alpha ได้ค่าความเชื่อถือได้ของประเด็นความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการฯ เท่ากับ 0.9605 แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อถือได้ จึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันจังหวัดตราด ปี 2549 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างใน 3 อำเภอ จำนวน 248 คน ในระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2551 ถึงวันที่ 10 เมษายน 2551 ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ทั้งหมด จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาตรวจสอบความถูกต้องแล้วจัดหมวดหมู่
ลงรหัส เพื่อประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีการ
วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่
ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันจังหวัด
ตราด ปี 2549 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีการจัดช่วงค่าเฉลี่ย
เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	ความหมาย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	ความหมาย	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	ความหมาย	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	ความหมาย	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	ความหมาย	เห็นด้วยมากที่สุด

4.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันจังหวัด
ตราด ปี 2549 วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ